

C-46/23 - 1

Fővárosi Törvényszék
105. K. 701.355/2022/8.

Felperes: Budapest Főváros IV. Kerület
Újpest Önkormányzat Polgármesteri Hivatala
(1041 Budapest, István út 14.)

Felperes képviselője: dr. Dékány Dóra ügyvéd
(1051 Budapest, Bajcsy Zsilinszky út 16. III. emelet 17.)

Alperes: Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
(1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11.)

Alperes képviselője: Dudás Hargita Zavodnyik Ügyvédi Iroda
(1036 Budapest, Lajos utca 66.)
eljáró ügyvéd: dr. Dudás Gábor János

A per tárgya: adatvédelmi közigazgatási jogvita (NAIH-1587-3/2021)
elbírálása

V é g z é s

A bíróság az eljárást felfüggeszti, és az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezi az alábbi kérdésekben:

1) Úgy kell-e értelmezni az Európai Parlament és a Tanács (EU) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2016. április 27. napján kelt 2016/679 rendeletének (a továbbiakban: GDPR) 58. cikk (2) bekezdését, különösen annak c), d) és g) pontjait, hogy a tagállami felügyeleti hatóság korrekciós hatáskörében eljárva, az erre vonatkozó GDPR 17. cikk (1) bekezdése szerinti kifejezett érintetti kérelem nélkül is utasíthatja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót a jogellenesen kezelt személyes adatok törlésére?

2) Amennyiben az első kérdésre adott válasz szerint a felügyeleti hatóság érintetti kérelem nélkül is utasíthatja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót a jogellenesen kezelt személyes adatok törlésére, úgy ez független-e attól, hogy a személyes adatokat az érintettől gyűjtötték avagy nem az érintettől szerezték meg?

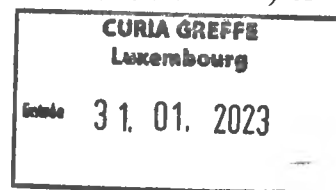
A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A végzés alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2020. februárjában úgy döntött, hogy a COVID-19 járvány veszélyeztetett csoportjába tartozó, meghatározott feltételeknek (pl. nyugdíjkorhatár elérése, egyes szociális ellátásokra való jogosultság) megfelelő lakosok részére anyagi támogatást (a továbbiakban: támogatás) biztosít, ezért a jogosultsági feltételek megállapításához szükséges személyes adatok – így különösen a természetes személyazonosító adatok és a társadalombiztosítási azonosító jel – beszerzése érdekében a Magyar Államkincstárhoz (a továbbiakban: MÁK) és

A Bíróság nyilvántartásába	
bejegyezve a	<u>1246672</u> szám alatt
Luxembourg,	2023-02-01 A hivatalvezető nevében
Fax/E-mail:	_____
Benyújtva:	<u>2023.01.31.</u> Illéssy István tanácsos

Budapest Főváros Kormányhivatala IV. Kerületi Hivatalához (a továbbiakban: Kerületi Hivatal) fordult. A MÁK és a Kerületi Hivatal az adatkéréseket teljesítette.

- [2] A felperes a támogatás kifizetése érdekében megalkotta az Újpest+ megbecsülés program bevezetéséről szóló 16/2020. (IV. 30.) önkormányzati rendeletet, amelyet a 30/2020. (VII. 15.) önkormányzati rendelettel módosított és kiegészített. E rendeletek tartalmazták a támogatásra való jogosultság feltételeit.
- [3] A felperes az MÁK-tól és a Kerületi Hivaltól átvett adatokat a programjának végrehajtására készített adatbázisban összegezte, és minden adatsorhoz egyedi azonosítót és vonalkódot hozott létre.
- [4] Közérdekű bejelentés alapján az alperes a fenti adatkezeléseket a 2020. szeptember 2-án indított hatósági ellenőrzés során, és az azt követő adatvédelmi hatósági eljárásban vizsgálta.
- [5] Az alperes a 2021. április 22-én meghozott NAIH-1587-3/2021. számú határozatában megállapította, hogy a felperes megsértette a GDPR 5. és 14. cikkeinek több rendelkezését, valamint a 12. cikk (1) bekezdését. Az alperes többek között megállapította, hogy a GDPR 14. cikk egyes rendelkezései amiatt sérültek, mert a felperes nem nyújtott tájékoztatást az érintetteknek 1 hónapon belül az Újpest+ megbecsülés programmal összefüggésben kezelt személyes adataik köréről, az adatkezelés céljáról és az érintetti jogok gyakorlásáról. Az alperes a GDPR 58. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján arra utasította a felperest, hogy törölje azoknak az érintetteknek a személyes adatait, akik a Kerületi Hivatal és a MÁK tájékoztatása alapján jogosultak lettek volna a támogatást igénybe venni, de azt nem kérték. Az alperes megállapította, hogy a MÁK és a Kerületi Hivatal is megsértették az adatkezelési rendelkezéseket. A felperest és a MÁK-ot adatvédelmi bírság megfizetésére is kötelezte.
- [6] A határozat indoklásában a GDPR fentebb hivatkozott cikkein kívül a 2., 4., 6. és 83. cikkek egyes rendelkezéseire, valamint az 58. cikk (2) bekezdés b) és j) pontjaira, az információs szabadságról és információs önrendelkezési jogról szóló 2011. évi CXII. törvény, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a felperes által alkotott fenti önkormányzati rendeletek szabályaira hivatkozott. A felperest végül a GDPR 58. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján utasította azon érintettek személyes adatainak a törlésére, akik a Kerületi Hivatal és a MÁK tájékoztatása alapján jogosultak voltak ugyan a támogatás igénybevételére, de azt nem kérték.

A felek közötti jogvita

- [7] A felperes az alperes NAIH-1587-3/2021. számú határozatát a jelen közigazgatási perben támadja.
- [8] A határozatnak a személyes adatok törlésére utasító döntésrészével összefüggésben előadta, hogy a GDPR 58. cikk (2) bekezdés d) pontja nem jogosítja fel az alperest ilyen utasításra. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 105. K. 706.125/2020/12. számú ítéletében foglaltakra (a továbbiakban: jogerős ítélet) amely ítéletet a Kúria a Kfv.II.37.001/2021/6. számú ítéletével (a továbbiakban: kúriai ítélet) hatályában fenntartott.
- [9] A felperes álláspontja szerint az alperes gyakorlata sérti a jogállamiság részét képező jogbiztonság és a közigazgatás törvény alá rendeltségének alapelveit, mert az alperes egy másik – a jogerős ítélettel lezárt ügy tárgyát képező – határozatában csak megállapította a jogsértést, de a törlésre kötelezés jogalapjaként nem jelölt meg semmilyen rendelkezést a GDPR 58. cikkéből, a jelen per tárgyát képező határozatban viszont a GDPR 58. cikk (2) bekezdés d) pontját jelölte meg. Az alperes más határozatait is áttekintve a felperes rámutatott, hogy az alperes különböző jogszabályhelyekre hivatkozott, amikor az adott ügyben az adatkezelőt törlésre utasította, így például – konkrétan utalás nélkül – a GDPR 58. cikk (2) bekezdésére (NAIH/2019/3633/10, NAIH/2020/974/4. számú ügyek), a GDPR 58. cikk (2) bekezdés c)

pontjára (NAIH/2019/2402/9, NAIH/2020/32/4, NAIH/2019/2526/2, NAIH/2020/2/60/9. számú ügyek), a GDPR 58. cikk (2) bekezdés d) pontjára (NAIH/2019/3107/7, NAIH/2020/242546/15. számú ügyek), továbbá a GDPR 58. cikk (2) bekezdés g) pontjára (NAIH/2019/1837, NAIH/2019/4127, NAIH/2020/5552. számú ügyek). A felperes szerint az adatkezelőnek az érintett kérelmétől független adattörlési kötelezettsége nem a GDPR 17. cikk (1) bekezdéséből, hanem az 5. cikk rendelkezéseiből fakad, mert a GDPR 17. cikk szerinti törlés csak érintetti jogként értelmezhető, a 17. cikk (1) bekezdésének második fordulata pedig csak e jog gyakorlásával összefüggésben, az érintett személy joggyakorlásához tapadóan értelmezhető, nem pedig önállóan.

- [10] Az alperes a perben előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését indítványozta a jelen végzés rendelkező részével lényegében megegyező kérdésben. Az alperes továbbá a jelen perrel párhuzamosan alkotmányjogi panaszt is benyújtott a kúriai ítélet ellen az Alkotmánybíróságnál.
- [11] Az Alkotmánybíróság a 3110/2022. (III.23) AB határozatával (a továbbiakban: AB határozat) megállapította, hogy a kúriai ítélet és a jogerős ítélet Alaptörvény-ellenes, ezért azokat megsemmisítette. Az Alkotmánybíróság hivatkozott az Európai Adatvédelmi Testület (a továbbiakban: Testület) 39/2021. számú véleményére, amely abban foglalt állást, hogy a GDPR 58. cikk (2) bekezdés g) pontja szolgálhat-e jogalapként ahhoz, hogy felügyeleti hatóság hivatalból elrendelhesse a személyes adatok törlését abban az esetben, ha az érintett nem nyújtott be ezzel kapcsolatos kérelmet. A Testület megállapította, hogy a GDPR 17. cikke két egymástól független törlési esetet ír elő (az egyik az érintett kérésére történő törlés; a másik törlés pedig az adatkezelő önálló kötelezettsége), ekképpen a GDPR 58. cikk (2) bekezdés g) pontját érvényes jogalpnak tekintette a jogellenesen kezelt személyes adatok hivatalbóli törlésére. Az Alkotmánybíróság az AB határozatban rámutatott, hogy az Alaptörvény E) cikk (2)-(3) bekezdése és VI. cikk (4) bekezdése, illetve a GDPR, mint az adatvédelem és információszabadság egységes alkalmazását biztosító uniós jogszabály alapján az alperes jogosult a jogellenesen kezelt személyes adatok törlését arra irányuló érintetti kérelem hiányában is hivatalból elrendelni.
- [12] Az alperes az AB határozatra tekintettel visszavonta az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezés iránti indítványát.

Az irányadós uniós jog

- [13] A GDPR 17. cikk (1) bekezdés d) pontja értelmében az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül törölje a rávonatkozó személyes adatokat, az adatkezelő pedig köteles arra, hogy az érintettre vonatkozó személyes adatokat indokolatlan késedelem nélkül törölje, ha a személyes adatokat jogellenesen kezelték.
- A GDPR 58. cikk (2) bekezdésének c), d) és g) pontjai alapján a felügyeleti hatóság korrekciós hatáskörben eljárva
- c) utasíthatja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy teljesítse az érintettnek az e rendelet szerinti jogai gyakorlására vonatkozó kérelmét,
- d) utasítja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy adatkezelési műveleteit – adott esetben meghatározott módon és meghatározott időn belül hozza összhangba az E-rendelet rendelkezéseivel.
- g) a 16., 17, illetve a 18. cikkben foglaltaknak megfelelően elrendeli a személyes adatok helyesbítését, vagy törlését, illetve az adatkezelés korlátozását, valamint a 17. cikk (2) bekezdésének és a 19. cikknek megfelelően elrendeli azon címzettek erről való értesítését, akikkel vagy amelyekkel a személyes adatokat közölték.

Az irányadó magyar jog

- [14] Az előzetes döntéshozatalra feltett kérdés kizárólag a tagállami szinten közvetlenül alkalmazandó GDPR alkalmazásával összefüggésben merül fel, így kapcsolódó magyar jog ismertetésére nincsen szükség.

Az előzetes döntéshozatali eljárást szükségessé tevő indokok

- [15] A jelen bíróság abban a kérdésben vár útmutatást az Európai Unió Bíróságától, hogy hogyan kell értelmezni a GDPR 17. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az 58. cikk (2) bekezdését, különösen annak c), d) és g) pontjai szerinti korrekciós felügyeleti hatósági hatásköröket.
- [16] Az alperes hatósági joggyakorlata ugyanis a jogellenesen kezelt személyes adatok törlésére való kötelezés tekintetében nem egységes, hiszen az egyes határozataiban a törlésre utasítás jogalapjaként a GDPR különböző rendelkezéseit jelölte meg, vagy ilyen rendelkezést meg sem jelölt.
- [17] A jelen bíróság olvasatában a GDPR 17. cikk szerinti törléshez való jog kifejezetten érintetti jogként értelmezendő, és az (1) bekezdés nem egymástól elkülönült két törlési jogalapot jelent, hanem a rendelkezés második része („az adatkezelő pedig köteles arra, hogy az érintettre vonatkozó személyes adatokat indokolatlan késedelem nélkül törölje”) a rendelkezés első tagmondatából eredő, azt időben követő adatkezelői kötelezettség. Mindebből következően a Testület 39/2021. számú véleményével szemben a jelen bíróság álláspontja szerint a GDPR 17. cikk szerinti törléshez való jog kizárólag érintetti jogként értelmezhető. Erre utal, hogy a GDPR eredeti, angol nyelvű szövegezése a 17. cikk (1) bekezdés első és második tagmondata között az összekapcsoltságot jelző kötőszóval („and”) utal az adatkezelői kötelezettségre. A magyar szövegváltozat az ennél homályosabb értelmű „pedig” kötőszót tartalmazza.
- [18] Indokolt továbbá azt is tekintetbe venni, hogy az érintettnek abban az esetben is fűződhet érdeke a rá vonatkozó személyes adatok kezeléséhez, ha a felügyeleti hatóság az adatkezelőt – akár jogellenes adatkezelés miatt – az adatok törlésére utasítja. Ilyen esetben a felügyeleti hatóság az érintetti jogot az érintett akarata ellenére gyakorolja.
- [19] Eldöntendő kérdés tehát, hogy az érintetti joggyakorlástól függetlenül a tagállami felügyeleti hatóság kötelezheti-e, és ha igen, akkor mely jogalapon az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót a jogellenesen kezelt személyes adatok törlésére, különösen annak figyelembe vételével, hogy a GDPR 58. cikk (2) bekezdés c) pontja kifejezetten az érintett jogainak gyakorlására vonatkozó kérelméről rendelkezik, a d) pont pedig általánosságban rendelkezik adatkezelési műveletek GDPR-ral való összhangjának megteremtéséről, míg a g) pont közvetlenül visszautal a GDPR 17. cikkére, amely – a fentiekben kifejtettek alapján – szintén nem értelmezhető az érintett személyes adatok törlésére vonatkozó kifejezett kérelmétől elvonatkoztatva.
- [20] Ha a felügyeleti hatóság érintetti kérelem nélkül is utasíthatja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót a jogellenesen kezelt személyes adatok törlésére, akkor a jelen bíróság arra a kérdésre is választ vár, hogy tehető-e különbség a törlésre vonatkozó utasítás előírásakor a szerint, hogy a személyes adatokat az érintettől gyűjtötték (figyelemmel a GDPR 13. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti adatkezelői kötelezettségre) avagy nem az érintettől szerezték meg (kapcsolódva a GDPR 14. cikk (2) bekezdés c) pontja szerinti adatkezelői kötelezettséghez).
- [21] A fentiekre tekintettel a bíróság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 34.§ a) pontja alapján az Európai Unió Bíróságának megkereséséről határozott, és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 126. § (1) bekezdés alapján a per tárgyalását az előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig felfüggesztette.

[22] E végzés ellen a fellebbezés lehetőségét a Pp. 128. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. december 8.

dr. Huber Gábor s. k.
a tanács elnöke

dr. Nagy Péter s. k.
előadó bíró

dr. Borsos Krisztina s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kordai Kriszta

